

Projekt **HRANICE**

Číslo projektu: KPF–02–010

2018

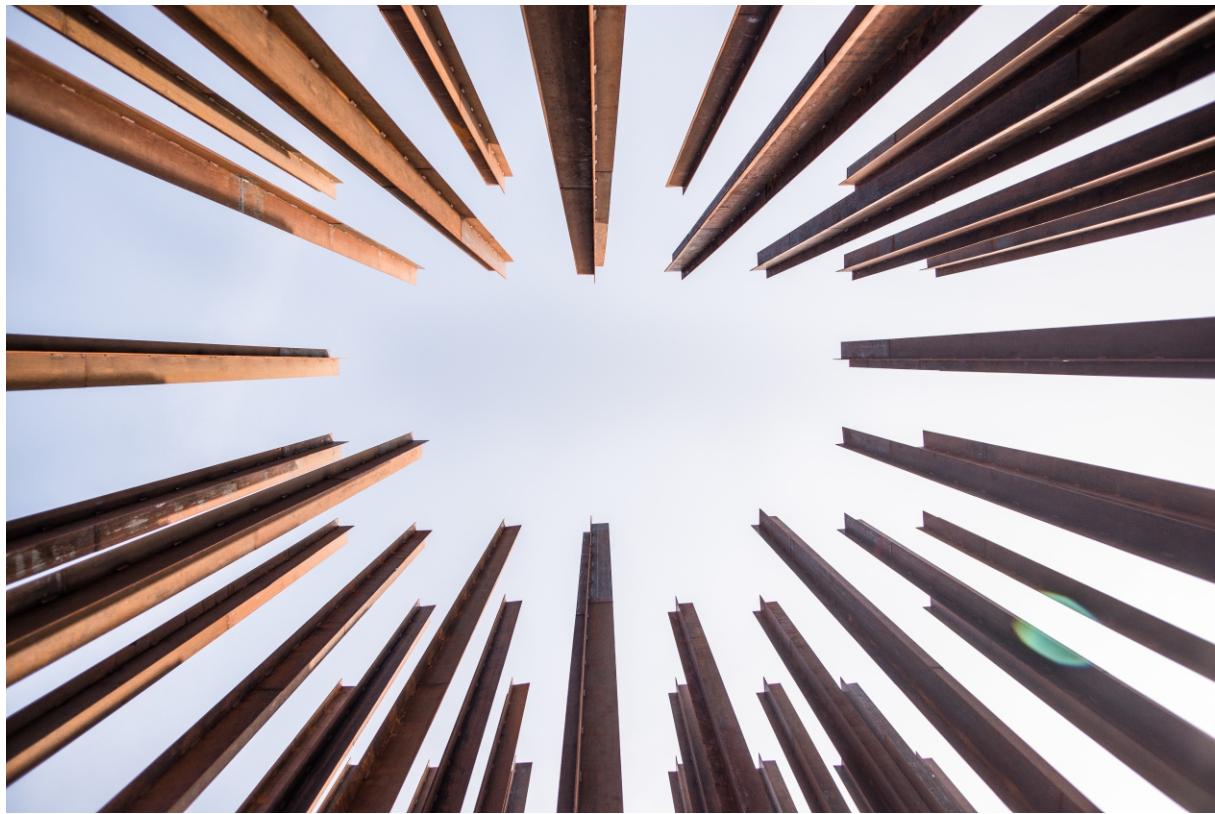
Interreg
Rakousko-Česká republika
Evropský fond pro regionální rozvoj

Paměť

Projekt **DIE GRENZE**

Projektnummer: KPF–02–010

2018

Hlavní cíl

V rámci projektu bude prováděna badatelská činnost za účelem zpracování podkladů osudů občanů Československa, Polska, Rakouska a Německa, kteří zahynuli na jižní československé hranici se svobodným světem v letech 1948 až 1989. Výsledky bádání budou představeny na konferencích, internetových stránkách, publikacích a jako součást naučné „*Stezky svobody*“ u památníku „Brána ke svobodě“.

Hauptziel

Im Rahmen des Projekts werden Forschungsarbeiten erfolgen, um Unterlagen zu den Schicksalen der tschechoslowakischen, polnischen, österreichischen und deutschen Staatsbürger zusammenzutragen, die zwischen 1948 und 1989 an der südlichen tschechoslowakischen Grenze mit der freien Welt ums Leben kamen. Die Ergebnisse dieser Forschungstätigkeit werden auf Konferenzen, einer Website, in Publikationen und als Bestandteil des Lehrpfads „*Freiheitsweg*“ bei der Gedenkstätte „*Tor zur Freiheit*“ präsentiert werden.

Hranice

Projekt Hranice je realizován ve Fondu malých projektů Rakousko – Česká republika pod registračním číslem KPF–02–010. Vznikl na základě bádání v Archivu bezpečnostních složek ČR a byl soustředěn k přípravě tří panelů, jež přiblíží podle státní příslušnosti osudy lidí, kteří zahynuli na jihomoravské hranici. Tato část hranice byla však jen malým úsekem železné opony. V průběhu minulých osmi let zde vznikla Stezka svobody a Památník, který je věnován padesáti třem obětem. Od uvedeného projektu jsme ale chtěli i něco víc – realizovat panely se jmény zabitych na celé československé hranici sousedící se svobodným světem. Nebyl to jednoduchý úkol. Z jednotlivých denních hlášení a informací z okresních archivů byl vypracován abecední seznam obětí podle státní příslušnosti. Na čtyřech panelech se podařilo prezentovat zabité v konečném počtu 282 občanů různých státních příslušností. Tímto projektem jsme zpřesnili a doplnili počet úmrtí na železné oponě. Je to pocta těm, kteří se na druhou stranu nedostali. Proto se toto místo stává i místem paměti a zůstává pro všechny varováním a připomínkou – abychom si uvědomovali a neustále měli na paměti, jakou hodnotu má svoboda a život.

Miroslav Kasáček
předseda kolegia Občanského sdružení PAMĚТЬ

DIE GRENZE

Das Projekt Hranice / Die Grenze wird im Rahmen des Kleinprojektfonds Österreich – Tschechische Republik unter der Registriernummer KPF–02–010 realisiert. Es entstand auf der Grundlage von Recherchen im Archiv der Sicherheitsdienste der Tschechischen Republik und zielt auf die Vorbereitung von drei Schautafeln ab, welche nach ihrer Staatsangehörigkeit die Schicksale jener Menschen darstellen sollten, die an der südmährischen Grenze ums Leben kamen. Dieser Teil der Grenze stellte jedoch nur einen kleinen Abschnitt des Eisernen Vorhangs dar. In den letzten acht Jahren entstanden hier der Freiheitsweg sowie eine Gedenkstätte zu Ehren der dreiundfünfzig Opfer. Seit dem genannten Projekt verfolgten wir jedoch noch ein größeres Ziel – Tafeln mit den Namen aller Menschen zu realisieren, die an der Grenze zwischen der Tschechoslowakei und der freien Welt ihr Leben verloren haben. Dies war kein einfaches Unterfangen. Aus den einzelnen Tagesmeldungen und den Informationen aus den Bezirksarchiven wurde eine alphabetische Liste aller Opfer nach ihrer Staatsangehörigkeit zusammengestellt. Auf vier Tafeln konnten die Schicksale von insgesamt 282 Menschen aus verschiedenen Ländern dargestellt werden. Durch dieses Projekt konnten wir die Zahl der am Eisernen Vorhang ums Leben gekommenen Menschen weiter präzisieren. Das Projekt versteht sich als Ehrenbezeugung an all jene, die es nicht bis auf die andere Seite der Grenze geschafft haben. So ist dieser Ort auch ein Ort der Erinnerung sowie der Mahnung an heutige und künftige Generationen, uns stets bewusst zu machen, welchen Wert die Freiheit und das Leben haben.

Miroslav Kasáček
Vorsitzender des Kollegiums Verein PAMĚТЬ

53 zabitých na jihomoravské části železné opony úsek bývalé znojemské brigády

Železná opona mezi Slavonicemi na západě a Lanžhotem na východě oddělovala tehdejší Československo od Rakouska. Hranici překračovala hlavní železniční trať i vedení vysokého napětí. Zahrnovala hustě osídlené území v okolí Mikulova s úzkým hraničním pásmem, stejně jako opuštěné úseky západně od Znojma. Na rakouské straně byla do roku 1955 sovětská okupační zóna. Umírali zde Čechoslováci, Rakušané a Poláci.

Poláci

Bernard Tadeusz	6.5.1933	13.8.1962	Hrabětice
Bil Edward (též Bilt Edward)	8.8.1924	7.10.1964	Valtice-Boří Dvůr
Dražkowiak Mieczyslaw Alojzy	23.5.1929	30.8.1956	Mikulov
Dzidycz Roman	20.4.1920	3.8.1956	Březí
Grabowski Marian	10.5.1933	3.9.1957	Březí
Lipski Boleslaw	14.7.1933	22.7.1963	Mikulov
Majcherek Franciszek	13.8.1926	24.6.1964	Mikulov
Romanczik Jan Karol	28.4.1939	12.9.1961	Mikulov
Sell Józef	7.1.1937	10.6.1958	Valtice-Boří Dvůr
Szczotka Stanislaw	6.5.1935	11.7.1956	Sedlec
Witek Helmut (též Wittek Helmut)	27.11.1939	20.7.1958	Sedlec

Rakušané

Bass Bernard	12.8.1920	24.8.1958	Mikulov
Benedikt Karl	17.10.1913	4.8.1956	Lanžhot
Heinrich Josef	10.8.1910	1.7.1956	Devět Mlýnů
Ruiner Hans (též Ruiner Jan)	9.11.1922	12.6.1953	Mikulov
Wawra Walter	29.6.1927	4.8.1956	Lanžhot
Winter Alfred	7.9.1926	26.7.1973	Šafov
Weiser Johann	10.9.1926	26.7.1973	Šafov

Interreg
Rakousko-Česká republika
Evropský fond pro regionální rozvoj

53 zabitých na jihomoravské části železné opony úsek bývalé znojemské brigády

Železná opona mezi Slavonicemi na západě a Lanžhotem na východě oddělovala tehdejší Československo od Rakouska. Hranici překračovala hlavní železniční trať i vedení vysokého napětí. Zahrnovala hustě osídlené území v okolí Mikulova s úzkým hraničním pásmem, stejně jako opuštěné úseky západně od Znojma. Na rakouské straně byla do roku 1955 sovětská okupační zóna. Umírali zde Čechoslováci, Rakušané a Poláci.

53 Tote auf dem südmährischen Teil des Eisernen Vorhangs Abschnitt der einstigen Grenzbrigade Znojmo

Zwischen Slavonice im Westen und Lanžhot im Osten trennte der Eiserne Vorhang das Gebiet Südmährens vom benachbarten Österreich. Dieser Grenzabschnitt umfasste bei Mikulov dicht besiedelte Gebiete mit einer nur schmalen Grenzzone, westlich von Znojmo dagegen weitgehend menschenleere Landstriche. Auf der österreichischen Seite der Grenze bestand bis 1955 die sowjetische Besatzungszone. An dieser Grenze starben Bürger der Tschechoslowakei, Österreichs und Polens.

53 zabitých na jihomoravské části železné opony úsek bývalé znojemské brigády

Čechoslováci

Bačík Leo	22.6.1925	10.4.1950	Mikulov
Černocký Ladislav	9.2.1905	13.9.1956	Valtice
Duroň Ludvík	13.5.1925	16.8.1950	Sedlec
Eisner Gerhard	4.4.1915	22.5.1952	Lanžhot
Fictumová Olga	16.10.1930	3.6.1953	Valtice
Fritz Rudolf	30.10.1942	2.5.1961	Valtice
Gajda František	30.11.1913	6.10.1950	Lanžhot
Haluzický Josef	30.3.1940	1.6.1962	Podmolí
Hanák Pavel	10.7.1941	17.2.1960	Poštorná
Hesek Josef	14.11.1934	18.12.1955	Břeclav-Pohansko
Horský Miroslav	7.7.1937	30.3.1958	Čížov
Hroz Štefan	20.12.1938	13.9.1960	Vranov nad Dyjí
Jagoš František	25.3.1932	23.1.1971	Hatě u Znojma
Junga Jan	7.3.1936	29.12.1954	Novosedly
Kaňová Marie	17.6.1896	31.5.1956	Břeclav
Killer Karel	2.8.1928	30.10.1953	Mikulov
Klenner Arnošt	25.7.1929	2.10.1962	Břeclav-Lány
Králíček Otakar	28.9.1929	16.8.1960	Sedlec
Kreiger Štefan	24.12.1923	11.9.1951	Valtice
Kutra Josef	18.9.1955	28.8.1984	Bavory

EVROPSKÁ UNIE

Interreg

Rakousko-Česká republika
Evropský fond pro regionální rozvoj

53 zabitých na jihomoravské části železné opony
úsek bývalé znojemské brigády

53 Tote auf dem südmährischen Teil
des Eisernen Vorhangs
Abschnitt der einstigen Grenzbrigade Znojmo

53 zabitých na jihomoravské části železné opony úsek bývalé znojemské brigády

Čechoslováci

Malina Vladislav	5.1.1956	23.3.1985	Hatě u Znojma
Medek Jan	25.1.1924	30.7.1964	Lukov
Orlik Zdeněk	30.6.1935	26.8.1964	Hatě u Znojma
Pazourek Jan	27.9.1934	13.1.1954	Mikulov
Prcín František	29.5.1946	31.12.1962	Valtice
Procházka Pavel	26.11.(12.)1924	2.10.1959	Valtice
Šťastný Zdeněk	10.12.1927	25.5.1951	Sedlec
Štelmák Josef	4.2.1935	24.9.1960	Hatě u Znojma
Švajda Josef	3.12.1947	4.6.1963	Mikulov-Lazur
Vaculík Rudolf	2.10.1919	22.11.1951	Poštorná
Vymětalík Vladimír	1.1.1941	29.8.1967	Mikulov
Zeman Jan	9.8.1936	31.7.1956	Stálky
Žolio Antonín (též Žalio)	9.5.1918	15.9.1953	Mikulov

Neznámí

Milanov Petr, nar. 4.7.1932, příslušnost Jugoslávie(*)	5.9.1955	Sedlec
Mitič Ivan, nar. 3.3.1930, příslušnost Jugoslávie(*)	5.9.1955	Sedlec

(*)pravděpodobně vymyšleno příslušníky zpravodajského aparátu

EVROPSKÁ UNIE

Rakousko-Česká republika
Evropský fond pro regionální rozvoj

53 zabitých na jihomoravské části železné opony
úsek bývalé znojemské brigády

53 Tote auf dem südmährischen Teil
des Eisernen Vorhangs
Abschnitt der einstigen Grenzbrigade Znojmo

Zabití u československé železné opony 1948 - 1989

Anděl Jan 1911 - 1948
Babič František 1931 - 1961
Bačík Leo 1925 - 1950
Bareš Milan 1957 - 1978
Bartoněk Bedřich 1912 - 1955
Bašta Ján 1928 - 1950
Baumgartner Jiří 1936 - 1958
Berman Oskar (Karel Hasner) 1900 - 1951
Blaško Jozef 1957 - 1977
Blažek Josef 1911 - 1953
Bočan Stanislav 1932 - 1950
Borka František 1941 - 1957
Brejka Ondřej 1957 - 1980
Brenčíč Ján 1939 - 1962
Cafourek Alois 1897 - 1948
Cettl Miloš 1903 - 1951
Čepek Milan 1949 - 1968
Čermák František 1927 - 1951
Černocký Ladislav 1905 - 1956
Čítan Štefan 1933 - 1952
Denk Antonín 1915 - 1953
Diviš Adolf 1915 - 1951
Dlubač Milan 1958 - 1980
Dolejš František 1915 - 1948
Doršner Alois 1915 - 1950
Dub Miroslav 1931 - 1951
Dufek Karel 1928 - 1950
Duroň Ludvík 1925 - 1950
Dvořák Jiří 1927 - 1953
Ebenstreit Karel 1919 - 1950
Ehrenfeld Eugen 1894 - 1952
Ehrenfeld Milan 1947 - 1952
Ehrenfeldová Frída (Olga) 1911 - 1952
Ehrenfeldová Katarína 1937 - 1952
Eisner Gerhard 1915 - 1952

Facun Antonín J. 1924 - 1949
Faktor František 1951 - 1984
Felbiger Max 1909 - 1953
Fictumová Olga 1930 - 1953
Forhay Matěj 1911 - 1951
Fritz Rudolf 1942 - 1961
Frydrych Josef 1935 - 1965
Funík Břetislav 1947 - 1965
Haas František 1912 - 1948
Herold Herbert ? - 1948
Honetschläger František 1931 - 1951
Honetschläger Roman 1934 - 1951
Hužvár Štefan 1932 - 1954
Gajda František 1913 - 1950
Galus Jozef ? - 1952
Gracková Marie 1924 - 1953
Haluzický Josef 1940 - 1962
Hanák Pavel 1941 - 1960
Hanuš Harry 1929 - 1958
Hasil Bohumil 1920 - 1950
Hebký Vilém 1939 - 1955
Hesek Josef 1934 - 1955
Horňák Michal 1923 - 1949
Horský Miroslav 1937 - 1958
Hroz Štefan 1938 - 1960
Hynek Pavel 1936 - 1950
Chvojka Oldřich 1952 - 1966
Jagoš František 1932 - 1971
Janotka Alois 1927 - 1955
Janout Otakar 1920 - 1949
Jiran Ivan 1940 - 1960
Jirouch Jiří 1924 - 1951
Junga Jan 1936 - 1954
Kakoni Jozef 1940 - 1958
Kandl Miroslav 1935 - 1962

Zabití u československé železné opony 1948 – 1989

Opfer des tschechoslowakischen Eisernen Vorhangs
1948 – 1989

Zabití u československé železné opony 1948 - 1989

Káňová Marie 1896 - 1956
Kašpárek Arnošt 1917 - 1951
Kavalec Tomáš 1913 - 1952
Kavan Jan 1930 - 1952
Killer Karel 1928 - 1953
Kitzberger Josef 1925 - 1949
Klenner Arnošt 1929 - 1962
Kmoch Rudolf 1918 - 1948
Kofránek Václav 1917 - 1951
Kolář Ladislav 1936 - 1955
Kolařík František 1941 - 1959
Kolenko Richard 1911 - 1950
Kollman Štefan 1908 - 1951
Kopp Miloslav 1928 - 1953
Kováč Jan 1924 - 1953
Kováčiková Dorota 1926 - 1951
Kraft Josef 1932 - 1954
Král Jan 1924 - 1954
Král Josef 1922 - 1954
Králiček Otakar 1928 - 1950
Královec Josef 1935 - 1956
Kramná Hedvika 1923 - 1954
Kreiger Štefan 1923 - 1951
Krivák Ján 1927 - 1959
Kutra Josef 1955 - 1984
Linhart Daniel 1927 - 1952
Macan Zdeněk 1928 - 1950
Mach Oldřich 1923 - 1954
Malárik Jan 1934 - 1963
Malina Ladislav 1956 - 1985
Mančuška Rudolf 1926 - 1953
Marušák Josef 1927 - 1948
Mašek Josef 1913 - 1950
Medek Jan 1924 - 1964
Michna Gert 1953 - 1969

Mojdl Karel 1942 - 1963
Monhart Jaroslav 1930 - 1950
Mühlbauer František 1955 - 1967
Nemeš Dionýz 1923 - 1950
Němec Karel 1934 - 1954
Němec Ladislav 1924 - 1960
Nováček Aleš 1925 - 1952
Novák Jan 1952 - 1978
Novák Vladimír 1927 - 1955
Ondrejovič Ján 1933 - 1952
Orlik Zdeněk 1935 - 196
Oser Herman 1930 - 1951
Ouřada Jaroslav 1924 - 1949
Pastorek Alois 1927 - 1958
Pazourek Jan 1934 - 1954
Pečený Jiří 1926 - 1949
Pelc Josef 1951 - 1968
Peška Bruno 1933 - 1955
Petráš Karel 1928 - 1951
Petrovič Imrich 1931 - 1955
Petruk Jan 1924 - 1951
Plačka František ? - 1950
Polášek Zdeněk 1960 - 1981
Podhora Jozef 1936 - 1964
Pommer Arnošt 1930 - 1950
Pospišilová Jarmila 1930 - 1953
Prcín František 1946 - 1962
Procházka Pavel 1924 - 1959
Příhodová Bohumila 1920 - 1948
Příkryl Jan 1913 - 1949
Remža Jozef 1940 - 1960
Ripl Karel 1934 - 195
Roban Karel 1932 - 1951
Rudolf Karel 1930 - 1951
Ruiner Hans 1922 - 1955

Zabití u československé železné opony 1948 – 1989

Opfer des tschechoslowakischen Eisernen Vorhangs
1948 – 1989

Zabití u československé železné opony 1948 - 1989

Rygal Vojtěch 1910 - 1948
Schierzová Anna ? - 1949
Schneider Antonín 1949 - 1969
Schubert Josef 1914 - 1951
Sládek Petr 1936 - 1958
Smetana František 1921 - 1952
Steinacher Bohuslav 1919 - 1951
Svatoň Miroslav 1921 - 1953
Svoboda Jan 1926 - 1954
Šál Zikmund 1928 - 1954
Škop Josef 1921 - 1957
Šnajdr Zdeněk 1927 - 1952
Šponiar Jan ? - 1949
Šteiger Bedřich ? - 1949
Štemlák Josef 1935 - 1960
Štětka Bohumil 1928 - 1953
Štrupl Jiří 1926 - 1949
Šťastný Zdeněk 1927 - 1951
Švajda Josef 1947 - 1963
Taschner Eduard 1942 - 1959
Tippman Arnošt 1912 - 1950
Tomcová Dagmar 1933 - 1964

Bass Bernard (Bernhard) 1920 - 1958
Benedikt Karl 1913 - 1956
Hammer Friedrich 1943 - 1973
Heinrich Josef 1910 - 1956
Passler Horst Stepan 1943 - 1961
Ruiher Hans (Jan) 1922 - 1953
Toth Anton 1906 - 1957
Wawra Walter 1927 - 1956
Weiser Johann 1926 - 1973
Winklerová Hermíne 1905 - 1954
Winter Alfred 1926 - 1973

Totin Ludevít (Toltin Ludovít) 1923 - 1953

Vaculík Rudolf 1919 - 1951

Vadas Günther 1938 - 1961

Valtera Rudolf 1923 - 1955

Vaník Ladislav 1926 - 1951

Vejražka Josef 1929 - 1954

Vencl Josef 1932 - 1951

Vítú Helmut 1943 - 1960

Vítú Josef 1942 - 1960

Vlk Jan 1908 - 1962

Vorlíček Jiří 1929 - 1954

Vrána Antonín 1927 - 1948

Vranák Ladislav 1937 - 1956

Vymětalík Vladimír 1941 - 1967

Walter Tibor 1938 - 1954

Weis Antonín 1923 - 1948

Winn Pavel 1940 - 1965

Záblížský František 1922 - 1948

Zajíčková Milena 1923 - 1950

Zeman Jan 1936 - 1956

Zíka Josef 1920 - 1951

Žolio Antonín 1918 - 1953

Fekete Gábor 1929 - 1956

Kováč Jozef (Kovácz József) 1922 - 1957

Rozmaňová Mária ? - 1952

Szabo István (Szabó) 1905 - 1955

Toth Illes (Tóth Illés) 1937 - 1956

Aranož Vasil 1924 - 1950

Djurčinovič Stojan 1918 - 1949

Frankič Marian 1907 - 1949

Lachem Aondry (Auadry) 1933 - 1956

Landrey René-Aime 1933 - 1963

Lubnín Jurij Štěpanovič 1927 - 1965

+ 12 bez dokladů (1950 - 1963)

bez státnosti
příslušnosti

Zabití u československé železné opony 1948 – 1989

Opfer des tschechoslowakischen Eisernen Vorhangs
1948 – 1989

Zabití u československé železné opony 1948 - 1989

Bernard Tadeusz 1933 - 1962
Bielański Dionyzy 1939 - 1975
Bilt Edward 1924 - 1964
Brončík (Bronczik) Bronisław 1929 - 1959
Bryzychci Jan 1940 - 1959
Cziumplik Grzegorz Franciszek 1924 - 1965
Dražkowiak Mieczysław Alojzy 1929 - 1956
Dzidycz Roman 1920 - 1956
Gawliczki Marian 1923 - 1961
Gilewicz Józef (Kilewicz) 1923 - 1957
Golec Tadeusz též Golcz 1935 - 1953
Grabowski Marian 1933 - 1957
Holota Józef 1931 - 1964
Kormiluk Józef 1921 - 1952
Lata Stanisław Antoni 1929 - 1961
Lipski Bolesław 1933 - 1963

Arnno Martin 1924 - 1950
Bauer Heinz Erich 1926 - 1950
Buss Rudolf Erwin 1946 - 1974
Heinrich Bruno 1935 - 1963
Hoffmeister Kurt 1954 - 1977
Kremer Roland 1949 - 1973
Kühnel Michael 1959 - 1978
Brandl Ludwig 1914 - 1948
Fuchs František (Franz) 1915 - 1948
Michal Wolfgang 1927 - 1949
Müller Max 1902 - 1948
Specht Wilhelm 1915 - 1948
Stauber Franz 1919 - 1949
Vogl Jan 1928 - 1948
Walsch Waltr (Walter) 1930 - 1948
Blank Arnold 1884 - 1951
Dausch Thomas 1968 - 1986

Lukaszek Franciszek 1930 - 1958
Majcherek Franciszek 1926 - 1964
Makula Władysław ? - 1960
Medwid Pawe 1939 - 1961
Mrohs Jan Ignacy 1938 - 1960
Piętka Jan Stanisław 1935 - 1961
Pangratz Antal 1936 - 1955
Romanczik Jan Karol 1939 - 1961
Sawiński Henryk 1920 - 1953
Sell Józef 1937 - 1958
Strzeżwiłk Kazimierz 1916 - 1950
Szczotka Stanisław 1935 - 1956
Troczoek Adam 1936 - 1960
Witek Helmut 1939 - 1958
Zeman Franciszek 1936 - 1964

Prziborowski Frank Ralf 1959 - 1978
Saurien Peter Ralph 1967 - 1989
Schlenz Richard 1939 - 1967
Schmidt Gerhard 1939 - 1977
Strecker Kevin 1980 - 1989
Sudars Dittrich 1941 - 1963
Tautz Harmut 1968 - 1986
Dick Johann 1927 - 1986
Huber Alois 1915 - 1953
Jerke Albert 1940 - 1961
Leder Adolf (Lederer) 1939 - 1959
Linzmaier Franz 1918 - 1950
Nusser George 1924 - 1963
Pankratz Michal (Pangratz) 1879 - 1958
Püchner Andreas 1923 - 1950
Sulzer Alois 1934 - 1960

Zabití u československé železné opony 1948 – 1989

Opfer des tschechoslowakischen Eisernen Vorhangs
1948 – 1989

Zpracováno Občanským sdružením PAMĚТЬ, z. s. v rámci Fondu malých projektů Rakousko – Česká republika pod registračním číslem KPF–02–010.

Brno, Občanské sdružení PAMĚТЬ, z. s., 2019

